

ved; men jeg kan imidlertid ikke tillægge denne Bemærkning nogen synderlig Betydning. Det er endvidere sagt, at Skolelærerne, hvis Forældre saaledes umiddelbart skulde udrede Skolepenge, derved vilde miste paa anden Maade i deres Indtægter. Jeg vil vistnok troe, at det vil skee i det første Øieblik, men det vil sandelig ogsaa skee, hvis man paaligner det paa Beboerne. Jeg har selv havt Exempel herpaa; dengang den sidste Skolelov om Lærernes Gageforhøielse kom ud, var jeg Præst paa Landet i en Commune, hvor der skulde paalignes større Udgifter til Skolevæsenet, og der stødte man paa Misfornoieelse paa flere Steder, og der hørte jeg hmyte om, at Skolelæreren nok skulde komme til at mærke, at større Bidrag vare ligenede paa Sognet i hans Faveur; men alt Saadant satte sig efterhaanden. Jeg er ganske vis paa, at, selv om man vedtager, at Pengene skulde udredes paa den Maade, at Forældrene i en Commune ansættes til visse Skolepenge, saa vil det ikke afstedkomme mere end en veebliffelig Misstemning, som, idetmindste hos alle Fornuftige, meget snart vil taale sig. Hvis derimod Udvalgets Forslag om Uredningsmaaden vedtages, saaledes at enhver Commission kan bestemme, om Bidraget skal udredes ved Paaligning, eller ved at Forældrene ansættes i Skolepenge, saa vil der snarere opstaae større Misligheder for Skolelærerne; thi sæt nu, at det er vedtaget i et Sogn, at denne Afgift skal skee ved Paaligning, og at man i et Nabofohn vedtager, at det skal skee ved Ansættelse, saa vil der i det sidste Tilfælde let blive Misstemning mod Skolelæreren og imod Udredelsen af denne Afgift. Jeg skal derfor meget ønske, at Thinget med Hensyn til Skolepengene vil holde sig til Udkastet. Jeg troer, at Udkastet har indrømmet alle de Rettelser, der kunne og bør finde Sted, og der er jo endogsaa ved den sidste Tilføining til § 11 i Udkastet givet Udsigt til, at, naar Skoleraadet giver sit Samtykke, kan Ministeriet for enkelte Districter ganske forandre disse Forhold, saa at, hvis det skulde befindes, at Udkastets Udredelsesmaade fandtes altfor trykkende paa enkelte Steder, er der Intet iveien for, at den kan rettes ifølge selve Loven.

Bregendahl: Jeg skal ganske slutte mig til de Udtalelser, som vi nys hørte af den

høitærede Cultusminister med Hensyn til de Betragtninger, som han gjorde gjældende mod det Forslag, der er stillet af det ærede Mindretal i Udvalget til en Forandring af § 10, angaaende et forandret System for Alderstillægget til Skolelærerne. Jeg troer, at det er et yderst farligt Princip, man derved vil gjøre gjældende, og at det navnlig vil vise en meget skadelig Indflydelse paa den hele Skolesag, dersom dette Forslag skulde gaae igjennem. Jeg skal for det Første bringe i det ærede Things Erindring, at det ikke ganske forholder sig saaledes, som den ærede Rigsdagsmand for Aarhus Amts 1ste Valgkreds (G. Winther) har fremført, at Thinget har billiget det almindelige Princip, at give Alderstillæg paa den Maade, som hans Forslag omtaler; det er ganske vist, at Thinget har vedtaget nogle Love, hvori dette Princip er gjort gjældende; men Thinget har ved Siden deraf ogsaa vedtaget Love, hvori det modsatte Princip for Alderstillæg er gjort gjældende, og man kan ikke engang paa beraabe sig, at det af Udvalgets Mindretal foreslaaede Princip for Alderstillæg i de sidst vedtagne Love er stadfæstet af Rigsdagen; thi vi have for saa Dage siden forhandlet en Lov her i Thinget, hvori der ogsaa indeholdtes Gagebestemmelse for en Underviisningsanstalt, og hvori der ogsaa var bestemt Alderstillæg, men ikke saadanne som støttede sig paa Længden af Tjenestetiden, men kun paa det indbyrdes Anciennetetsforhold mellem Anstaltens Lærere. Jeg har ved den nysnævnte Sag ikke her i Thinget hørt Nogen udtale sig for at foretage Forandring heri, eller at en saadan Forandring tilsigtedes ved 3die Behandling; man kan altsaa ikke sige, at det Princip, som ligger til Grund for Mindretallets Forslag, af Folkethinget er slaaet fast som det absolut Rigtige; men dertil kommer en endnu langt vigtigere Betragtning. Man vil nemlig erindre, at Beregningen af Alderstillægget blot efter Tjenesteaalderen efter Mindretallets Forslag ikke er affluttet til enhver Amtsraadsfreds for sig, men at der finder et Slags Solidaritet Sted mellem samtlige Amtsraadsfredse i Landet. Det er at føre Skolesagen ind paa en saadan Vej, at den tilsidst bliver en Statsag, og, naar Afregningen mellem Amtsraadsfredsene,